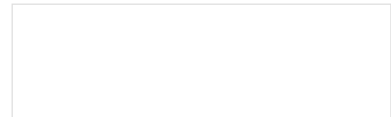


## ועדת ספיבק-יונה: "היד הנעלמה" של השוק לא עונה על צרכי הדיור בישראל

דו"ח הביניים של צוות המומחים למען צדק חברתי: יש לבטל את הוד"לים ולהקצות קרקעות לצורכי פיתוח של יישובים ערביים

14:40 21.09.2011 מאת: רז סמולסקי



"כוחות השוק אינם עונים על צרכי הדיור, מובילים לבזבז משאבים, מרחיקים את רוב האוכלוסייה מהאפשרות להשיג דיור נאות ומעמיקים את הזנחת המעמד הבינוני-נמוך ואת הפריפריה החברתית והגיאוגרפית" - כך נכתב בדו"ח הביניים של צוות המומחים למען צדק חברתי בראשות ד"ר אמילי סילברמן ועו"ד גיל גן-מור שיוצג מחר (ה') באוניברסיטה העברית.

דו"ח הביניים מתייחס לארבעה תחומים עיקריים של דיור, תחבורה, קרקע ותכנון. לגבי כל אחד מהם מפורטות המלצות רבות הנוגעות לבעיות רבות, שחלקן הועלו בעבר, חלקן חדשניות ומהפכניות, חלקן דורשות שינוי חקיקתי, אחרות שינוי במדיניות הקיימת וספק אם כולן ישימות.

בנושא הדיור תומכת הוועדה בדיור בר השגה בבעלות ובשכירות, הגדלה ושמירה על מאגר של דיור מוזל, עיגון הזכות לדיור בחוק יסוד ובחינה מחדש של הליכי הפרטה בתחום הדיור.

בתחום התחבורה ממליצה הוועדה לעודד שימוש בתחבורה ציבורית, הליכה ברגל ונסיעה באופניים, פיתוח מואץ של תחבורה ציבורית פנים עירונית והקמת איגודי ערים לתחבורה.

בנוגע למשאב הקרקע ממליצה הוועדה לעצור את ההפרטה והשיווק של הקרקע במתכונתה הנוכחית, להקצות קרקעות לפי צרכי הפיתוח של יישובים ערביים, ולחלק מחדש את שטחי השיפוט בין מועצות אזוריות והערים השכנות להן תוך הנהגת ניהול משותף של אזורי תעשייה ומסחרי על ידי שתי הרשויות. עוד דורשת הוועדה למנות נציגי ציבור במוצעת מינהל מקרקעי ישראל ובדיקה מחדש של הקרקעות שמשמשות את משרד הביטחון.

בנוגע לתכנון טוענת הוועדה כי יש לבטל את הוד"לים (הוועדות לדיור לאומי) שהוקמו רק לפני מספר חודשים ולהשהות את הרפורמה בחוק התכנון והבנייה. עוד ממליצה הוועדה לשנות את תפיסת הפיתוח מארץ ולעבור ממדיניות של פיזור אוכלוסיה וברבור - מדיניות הנוגסת בשטחים הפתוחים, להשקעה וחיזוק היישובים הקיימים.

"נדמה שבמדיניות הקיימת אין די הפנמה לגבי חשיבות המרחב להשגת צדק חברתי. לכן לא די להסתפק באמירות כמו צריך יותר דירות או יותר כבישים. חשוב לא פחות מה בונים או סוללים, איפה, איך ולמי ואיך זה משפיע על הפערים החברתיים", אמרה ד"ר סילברמן.